

Nr 56.

Ankom till riksdagens kansli den 19 november 1946 kl. 2 em.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändring i lagen den 14 september 1944 (nr 705) om aktiebolag m. m.

Genom en den 20 september 1946 dagtecknad, till lagutskott hänvisad proposition, nr 313, vilken behandlats av första lagutskottet, har Kungl. Maj:t under åberopande av propositionen bilagda, i statsrådet och lagrådet förda protokoll föreslagit riksdagen att antaga följande vid propositionen fogade förslag till

1) L a g

angående ändring i lagen den 14 september 1944 (nr 705) om aktiebolag.

Härigenom förordnas, att 68 §, 138 § 2 mom., 141, 143, 145 och 170 §§, 174 § 1 mom. och 227 § lagen den 14 september 1944 om aktiebolag skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives ävensom att i 46, 80, 139, 140, 142, 144, 149, 150, 153, 157 och 181 §§ samma lag orden »rätten eller domaren» skola utbytas mot »rätten», varjämte i 67, 149, 150, 153 och 167 §§ i lagen uttrycket »genom rättens eller domarens försorg» skall ändras till »genom rättens försorg».

(Gällande lydelse:)

(Föreslagen lydelse:)

68 §.

Innefattar beslut — — — svarande belopp.

Ansökan om rättens tillstånd till vinstutdelning skall göras av styrelsen och verkställande direktör. Vid ansökningen skola fogas bevis att beslutet om nedsättningen blivit registrerat ävensom av styrelsen eller verkställande direktör underskriven förteckning över bolagets samtliga kända borgenärer med angivande av deras postadress. Rätten utfärde kallelse å bolagets borgenärer, såväl kända som okända, med föreläggande för den, som vill bestrida ansökningen, att sist före klockan tolv å viss dag näst efter tre månader skriftligen hos rätten göra anmälan därom vid

Ansökan om rättens tillstånd till vinstutdelning skall göras av styrelsen och verkställande direktör. Vid ansökningen skola fogas bevis att beslutet om nedsättningen blivit registrerat ävensom av styrelsen eller verkställande direktör underskriven förteckning över bolagets samtliga kända borgenärer med angivande av deras postadress. Rätten utfärde kallelse å bolagets borgenärer, såväl kända som okända, med föreläggande för den, som vill bestrida ansökningen, att sist å viss dag, sedan tre månader förflutit, skriftligen hos rätten göra anmälan därom vid äventyr att han eljest an-

(Gällande lydelse:)

äventyr att han eljest anses hava medgivit ansökningen. *Har bolagets styrelse sitt säte å landet och äskas ej urtima ting, må inställelsen utsättas till det allmänna tingssammanträde som infaller näst efter tre månader.* Kallelsen varde anslagen å rättens dörr tre månader före inställelsedagen och kungjord i allmänna tidningarna tre gånger, första gången två månader och tredje gången sist en månad innan den dagen inträffar. Kronans ombudsman i orten och alla kända inländska och utländska borgenärer skola om kallelsen särskilt underrättas, och skall genom rättens försorg sådan underrättelse avsändas till inländsk borgenär minst en månad och till utländsk borgenär minst två månader före inställelsedagen. Bestrides ej ansökningen eller styrkes inför rätten, att de borgenärer, vilka hos rätten bestritt ansökningen, blivit till fulla förnöjda för sina fordringar eller medgivit vinstutdelning eller att säkerhet, som av rätten godkännes, ställts för deras fordringar, skall rätten lämna tillstånd att utan hinder av nedsättningen vinstutdelning därefter må äga rum.

Har stiftelse — — — av aktiekapitalet.

Rättens beslut — — — av lagakraftbevis.

(Föreslagen lydelse:)

ses hava medgivit ansökningen. Kallelsen varde anslagen i rättens kansli tre månader före inställelsedagen och kungjord i allmänna tidningarna tre gånger, första gången två månader och tredje gången sist en månad innan den dagen inträffar. Kronans ombudsman i orten och alla kända inländska och utländska borgenärer skola om kallelsen särskilt underrättas, och skall genom rättens försorg sådan underrättelse avsändas till inländsk borgenär minst en månad och till utländsk borgenär minst två månader före inställelsedagen. Bestrides ej ansökningen eller styrkes inför rätten, att de borgenärer, vilka hos rätten bestritt ansökningen, blivit till fulla förnöjda för sina fordringar eller medgivit vinstutdelning eller att säkerhet, som av rätten godkännes, ställts för deras fordringar, skall rätten lämna tillstånd att utan hinder av nedsättningen vinstutdelning därefter må äga rum.

138 §.

2 mom. Vill styrelsen anhängiggöra talan efter vad i 1 mom. stadgas, vare lag som i 96 § sägs; dock skall i fall, som avses i 1 mom. andra stycket, styrelsens rätt till talan anses bevarad, om den i 96 § omnämnda stämman blivit inom klandertiden utlyst att hål-

(Gällande lydelse:)

(Föreslagen lydelse:)

las så snart det med iakttagande av föreskriven kallelsetid kan ske.

Har talan å bolagsstämmbeslut anhängiggjorts, äge domstolen, när skäl därtill förekommer, att innan slutligt utslag i målet meddelas förordna, att beslutet ej må verkställas. Om förordnandet skall, där beslutet är av beskaffenhet att böra registreras, meddelande ofördröjligen genom rättens eller domarens försorg avsändas för registrering.

Domstols utslag, varigenom bolagsstämmbeslut upphävts eller ändrats, gälle jämväl för de aktieägare som ej instämt talan.

2 mom. Har talan å bolagsstämmbeslut anhängiggjorts, äge domstolen, när skäl därtill förekommer, att innan slutligt utslag i målet meddelas förordna att beslutet ej må verkställas. Om förordnandet skall, där beslutet är av beskaffenhet att böra registreras, meddelande ofördröjligen genom rättens försorg avsändas för registrering.

141 §.

Har i — — — — — träda i likvidation.

Sker ansökan, skall rätten eller domaren ofördröjligen utfärda kallelse å bolaget samt å aktieägare, som vilja yttra sig i ärendet, att inställa sig för rätten å utsatt dag minst två och högst fyra månader därefter, då frågan om bolagets trädande i likvidation skall prövas av rätten. Genom sökandens försorg skall inom tid, som föreskrives av rätten eller domaren, delgivning av kallelsen ske med bolaget, på sätt om stämning i tvistemål är stadgat. Det åligger styrelsen att genast utlysa bolagsstämma för meddelande om kallelsen.

Förklarar rätten att bolaget skall träda i likvidation, skall i beslutet föreläggande meddelas bolaget att inom viss tid, ej understigande sex veckor, till rätten eller domaren ingiva bevis, att registrering skett på grund av anmälan enligt 151 §, vid äventyr att eljest en eller flera likvidatorer förordnas av rätten.

Genom rättens eller domarens för-

Sker ansökan, skall rätten ofördröjligen utfärda kallelse å bolaget samt å aktieägare, som vilja yttra sig i ärendet, att inställa sig för rätten å utsatt dag minst två och högst fyra månader därefter, då frågan om bolagets trädande i likvidation skall prövas av rätten. Kallelsen skall delgivas bolaget på sätt om stämning i tvistemål är stadgat. Det åligger styrelsen att genast utlysa bolagsstämma för meddelande om kallelsen.

Förklarar rätten att bolaget skall träda i likvidation, skall i beslutet föreläggande meddelas bolaget att inom viss tid, ej understigande sex veckor, till rätten ingiva bevis, att registrering skett på grund av anmälan enligt 151 §, vid äventyr att eljest en eller flera likvidatorer förordnas av rätten.

Genom rättens försorg skall till re-

(Gällande lydelse:)

sorg skall till registreringsmyndigheten ofördröjligen avsändas dels för registrering meddelande om beslutet att bolaget skall träda i likvidation, dels ock underrättelse om förordnande av likvidator med angivande av hans fullständiga namn och postadress.

(Föreslagen lydelse:)

gistreringsmyndigheten ofördröjligen avsändas dels för registrering meddelande om beslutet att bolaget skall träda i likvidation, dels ock underrättelse om förordnande av likvidator med angivande av hans fullständiga namn och postadress.

143 §.

Saknar aktiebolag till registret anmäld behörig styrelse eller verkställande direktör, där sådan skall utses, vare styrelseledamot, verkställande direktör, aktieägare eller borgenär, så ock envar annan, vars rätt kan vara beroende av att någon finnes som äger företräda bolaget, berättigad att hos rätten *eller domaren* göra ansökan, att bolaget skall förklaras skyldigt att träda i likvidation.

Har förhållande som i första stycket avses varat mer än ett år, skall registreringsmyndigheten, där det varder för densamma kunnigt, göra anmälan därom hos rätten *eller domaren*.

Sker ansökan eller anmälan, skall rätten *eller domaren* ofördröjligen utfärda kallelse å bolaget samt å aktieägare och borgenärer, som vilja yttra sig i ärendet, att inställa sig för rätten å utsatt dag, då frågan om bolagets trädande i likvidation skall prövas av rätten. *Genom rättens eller domarens försorg skall kungörelse om kallelsen införas i allmänna tidningarna och tidning inom den ort, där bolagets styrelse skall hava sitt säte, minst två och högst fyra månader före nämnda dag samt kallelsen så snart ske kan delgivas bolaget på sätt om stämning i tvistemål är stadgat, där upplysning vinnas om någon med vilken delgivning*

Saknar aktiebolag till registret anmäld behörig styrelse eller verkställande direktör, där sådan skall utses, vare styrelseledamot, verkställande direktör, aktieägare eller borgenär, så ock envar annan, vars rätt kan vara beroende av att någon finnes som äger företräda bolaget, berättigad att hos rätten göra ansökan, att bolaget skall förklaras skyldigt att träda i likvidation.

Har förhållande som i första stycket avses varat mer än ett år, skall registreringsmyndigheten, där det varder för densamma kunnigt, göra anmälan därom hos rätten.

Sker ansökan eller anmälan, skall rätten ofördröjligen utfärda kallelse å bolaget samt å aktieägare och borgenärer, som vilja yttra sig i ärendet, att inställa sig för rätten å utsatt dag, då frågan om bolagets trädande i likvidation skall prövas av rätten. *Kallelsen skall delgivas bolaget på sätt om stämning i tvistemål är stadgat, där upplysning vinnas om någon med vilken delgivning kan äga rum. Härjämte skall kungörelse om kallelsen genom rättens försorg införas i allmänna tidningarna och tidning inom den ort, där bolagets styrelse skall hava sitt säte, minst två och högst fyra månader före inställeldagen. Rätten*

(Gällande lydelse:)

(Föreslagen lydelse:)

kan äga rum. Rätten eller domaren äge, där så äskas eller eljest finnes erforderligt, förordna en eller flera syssломän att taga bolagets egendom under vård samt bevaka dess angelägenheter och företräda bolaget till dess rätten meddelat beslut i ärendet.

Styrkes ej — — — — flera likvidatorer.

Genom rättens eller domarens försorg skall till registreringsmyndigheten ofördröjligen avsändas dels för registrering meddelande om beslutet att bolaget skall träda i likvidation, dels ock underrättelse om förordnande av likvidator med angivande av hans fullständiga namn och postadress. Förordnas syssломан, skall ock för registrering ofördröjligen avsändas meddelande därom med angivande av syssломанnens fullständiga namn och hemvist.

äge, där så äskas eller eljest finnes erforderligt, förordna en eller flera syssломän att taga bolagets egendom under vård samt bevaka dess angelägenheter och företräda bolaget till dess rätten meddelat beslut i ärendet.

Genom rättens försorg skall till registreringsmyndigheten ofördröjligen avsändas dels för registrering meddelande om beslutet att bolaget skall träda i likvidation, dels ock underrättelse om förordnande av likvidator med angivande av hans fullständiga namn och postadress. Förordnas syssломан, skall ock för registrering ofördröjligen avsändas meddelande därom med angivande av syssломанnens fullständiga namn och hemvist.

145 §.

I ärende varom i 141—143 §§ förmäles skall för de kostnader som sökanden fått vidkännas för delgivning eller kungörelse av kallelse och för *protokoll* i ärendet gottgörelse till honom utgå av bolagets medel, där bolaget förklaras skola träda i likvidation eller rätten eljest prövar skäligt att gottgörelse utgår.

Har enligt 143 eller 144 § ärende upptagits på grund av anmälan från registreringsmyndigheten, skola kostnaderna för kungörelse och delgivning av kallelse gäldas med bolagets medel. Om dessa ej lämna tillgång därtill, skall *ersättning utgå av allmänna medel*.

I ärende varom i 141—143 §§ förmäles skall för de kostnader som sökanden fått vidkännas för delgivning eller kungörelse av kallelse *samt* för *expeditioner* i ärendet gottgörelse till honom utgå av bolagets medel, där bolaget förklaras skola träda i likvidation eller rätten eljest prövar skäligt att gottgörelse utgår.

Har enligt 143 eller 144 § ärende upptagits på grund av anmälan från registreringsmyndigheten, skola kostnaderna för kungörelse och delgivning av kallelse gäldas med bolagets medel. Om dessa ej lämna tillgång därtill, skall *kostnaden gäldas av statsverket*.

170 §.

Där efter — — — konkursen avslutades.

Finnes överskott, skall likvidation verkställas och gälle i avseende därå

Finnes överskott, skall likvidation verkställas och gälle i avseende därå

(Gällande lydelse:)

bestämmelserna i 147—153 samt 155—167 §§. Har ej inom en månad efter konkursens avslutande för registrering anmälts, att bolaget trätt i likvidation, förklare rätten, på ansökan av styrelseledamot, verkställande direktör, aktieägare eller borgenär eller på anmälan av registreringsmyndigheten, att bolaget skall träda i likvidation. I fråga om kallelsen till inställelse i ärendet, om ärendets handläggning och om beslutet skall i tillämpliga delar gälla vad i 141 § är stadgat. *Har ärendet upptagits på anmälan av registreringsmyndigheten, skall delgivning av kallelsen ske genom rättens eller domarens försorg.*

Hade bolaget — — — — är stadgat.

(Föreslagen lydelse:)

bestämmelserna i 147—153 samt 155—167 §§. Har ej inom en månad efter konkursens avslutande för registrering anmälts, att bolaget trätt i likvidation, förklare rätten, på ansökan av styrelseledamot, verkställande direktör, aktieägare eller borgenär eller på anmälan av registreringsmyndigheten, att bolaget skall träda i likvidation. I fråga om kallelsen till inställelse i ärendet, om ärendets handläggning och om beslutet skall i tillämpliga delar gälla vad i 141 § är stadgat.

174 §.

1 mom. Äger moderbolag — — — rättns tillstånd.

Inom fyra — — — — fusion förfallen.

Senast fyra månader efter det registrering av beslutet skett skall såväl moderbolagets som dotterbolagets styrelse göra ansökan om rättens tillstånd att bringa fusionsavtalet till verkställighet. Vid ansökningen skola fogas bevis att beslutet blivit registrerat samt av dotterbolagets styrelse eller verkställande direktör underskriven förteckning över dotterbolagets kända borgenärer med angivande av postadress. Rätten utfärde kallelse å dotterbolagets borgenärer, både kända och okända, med föreläggande för den, som vill göra förbehåll om rätt till betalning av dotterbolaget för sin fordran, att sist före klockan tolv å viss dag näst efter sex månader skriftligen göra anmälan därom hos rätten. Kallelsen varde å rättens dörr

Senast fyra månader efter det registrering av beslutet skett skall såväl moderbolagets som dotterbolagets styrelse göra ansökan om rättens tillstånd att bringa fusionsavtalet till verkställighet. Vid ansökningen skola fogas bevis att beslutet blivit registrerat samt av dotterbolagets styrelse eller verkställande direktör underskriven förteckning över dotterbolagets kända borgenärer med angivande av postadress. Rätten utfärde kallelse å dotterbolagets borgenärer, både kända och okända, med föreläggande för den, som vill göra förbehåll om rätt till betalning av dotterbolaget för sin fordran, att sist å viss dag, sedan sex månader förflutit, skriftligen göra anmälan därom hos rätten. Kallelsen varde i rättens kansli anslagen sex

*(Gällande lydelse:)**(Föreslagen lydelse:)*

anslagen sex månader före inställedagen och i allmänna tidningarna kungjord tre gånger, första gången sist fem månader och tredje gången sist två månader innan den dagen inträffar. Kronans ombudsman i orten och alla kända inländska och utländska borgenärer skola om kallelsen särskilt underrättas, och skall genom rättens eller domarens försorg sådan underrättelse avsändas till inländsk borgenär minst en månad och till utländsk borgenär minst tre månader före inställedagen. Styrkes inför rätten, att de borgenärer, vilka anmält förbehåll som nyss sagts, blivit till fullo förnöjda för sina fordringar eller att säkerhet som av rätten godkännes ställts för fordringarna, skall rätten lämna tillstånd till avtalets verkställande. Om ansökan, som gjorts inom föreskriven tid, så ock om beslut, som meddelats i anledning av ansökningen, skall genom rättens eller domarens försorg underrättelse ofördröjligen avsändas till registreringsmyndigheten.

Rättens beslut — — — av lagakraftbevis.

När rättens — — — av moderbolaget.

Hör till — — — — stycket stadgas.

227 §.

Innehåller bolagsordningen förbehåll, att tvister mellan bolaget och styrelsen, styrelseledamot, verkställande direktör, likvidator eller aktieägare skola hänskjutas till avgörande av en eller flera skiljemän, äge det förbehåll samma verkan som tillkommer skiljeavtal; och gälle om påkallande av förbehållets tillämpning vad om stämning i denna lag finnes stadgat.

Innehåller bolagsordningen förbehåll, att tvister mellan bolaget och styrelsen, styrelseledamot, verkställande direktör, likvidator eller aktieägare skola hänskjutas till avgörande av en eller flera skiljemän, äge det förbehåll samma verkan som tillkommer skiljeavtal. Om påkallande av förbehållets tillämpning gälle vad om stämning i denna lag finnes stadgat; där styrelsen vill föra klan-

(Gällande lydelse:)

(Föreslagen lydelse:)

dertalan mot bolagsstämmobeslut på grund som avses i 138 § 1 mom. andra stycket, skall styrelsens rätt till talan anses bevarad, om den i 96 § omförmälda stämman blivit inom klandertiden uttyst att hållas så snart det med iakttagande av föreskriven kallelsetid kan ske.

2) Lag

angående ändrad lydelse av 45 och 90 §§ lagen den 22 juni 1911 (nr 55 s. 1) om ekonomiska föreningar.

Häri genom förordnas, att 45 och 90 §§ lagen den 22 juni 1911 om ekonomiska föreningar¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

(Gällande lydelse:)

(Föreslagen lydelse:)

45 §.

Menar styrelsen — — — beslutet förlorat.

Klandertalan, grundad — — — samtliga föreningsmedlemmarna.

Vill styrelsen *anhängiggöra klandertalan, vare lag, som i 26 § 2 mom. sägs; dock skall styrelsens rätt till talan anses bevarad, om det där omförmälda sammanträdet blivit inom ovan i denna paragraf stadgad tid uttyst att hållas, så snart det med iakttagande av föreskriven kallelsetid kan ske.*

Har klandertalan *anhängiggjorts, äge domstolen, när skäl därtill förekommer, att, innan slutligt utslag i målet meddelas, förordna, att klandrade beslutet ej må verkställas. Om förordnandet skall, där klandrade beslutet är av beskaffenhet, att det bör registreras, underrättelse ofördröjligen genom rättsens eller domarens försorg avsändas för registrering.*

Domstols utslag, varigenom föreningsbeslut upphävt eller ändrats, gälla jämväl för de föreningsmedlemmar, som ej instämt klandertalan.

90 §.

Innehålla ekonomisk förenings stadgar förbehåll, att tvister mellan föreningen och styrelsen eller ledamot där-

Innehålla ekonomisk förenings stadgar förbehåll, att tvister mellan föreningen och styrelsen eller ledamot där-

¹ Senaste lydelse av 90 § se SFS 1942: 264.

*(Gällande lydelse:)**(Föreslagen lydelse:)*

av eller föreningsmedlem eller röstberättigad, som ej är föreningsmedlem, skola hänskjutas till avgörande av en eller flera skiljemän, äge det förbehåll samma verkan, som tillkommer skiljeavtal; *och gälle om påkallande av förbehållets tillämpning* vad om stämning i denna lag finnes stadgat.

av eller föreningsmedlem eller röstberättigad, som ej är föreningsmedlem, skola hänskjutas till avgörande av en eller flera skiljemän, äge det förbehåll samma verkan, som tillkommer skiljeavtal. *Om påkallande av förbehållets tillämpning gälle* vad om stämning i denna lag finnes stadgat; *där styrelsen vill föra klandertalan mot föreningsbeslut, skall styrelsens rätt till talan anses bevarad, om det i 26 § 2 mom. omförmälda sammanträdet blivit inom den i 45 § 1 mom. stadgade tiden utlyst att hållas så snart det med iakttagande av föreskriven kallelsetid kan ske.*

Denna lag skall träda i kraft den 1 januari 1948; därvid gälle i tillämpliga delar vad i lagen om införande av nya rättegångsbalken finnes föreskrivet.

3) L a g

angående ändrad lydelse av 39 b och 88 §§ lagen den 22 juni 1911 (nr 74) om bankrörelse.

Härigenom förordnas, att 39 b och 88 §§ lagen den 22 juni 1911 om bankrörelse¹ skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

*(Gällande lydelse:)**(Föreslagen lydelse:)*

39 b §.

Beslut om — — — nedsättning för registrering.

Beslut om sådan nedsättning må, där det ej tillika innefattar föreskrift, att ett nedsättningen motsvarande belopp skall avsättas till reservfonden, ej bringas till verkställighet utan rättens tillstånd. Ansökan om rättens tillstånd skall vara åtföljd av bevis, att beslutet blivit registrerat. Rätten utfärde kallelse å bolagets borgenärer, med föreläggande för

Beslut om sådan nedsättning må, där det ej tillika innefattar föreskrift, att ett nedsättningen motsvarande belopp skall avsättas till reservfonden, ej bringas till verkställighet utan rättens tillstånd. Ansökan om rättens tillstånd skall vara åtföljd av bevis, att beslutet blivit registrerat. Rätten utfärde kallelse å bolagets borgenärer, med föreläggande för

¹ Senaste lydelse av 39 b § se SFS 1937: 523.

(Gällande lydelse:)

den, som vill bestrida ansökningen, att sist *före klockan tolv* å viss dag *näst efter* ett år skriftligen hos rätten göra anmälan därom vid äventyr, att han eljest anses hava medgivit ansökningen. *Har bolagets styrelse sitt säte å landet och äskas ej urtima ting, då må inställelsen utsättas till det lagtima ting, som infaller näst efter ett år.* Kallelsen varde å rättens dörr anslagen ett år före inställelsedagen samt kungjord i allmänna tidningarna och minst en tidning i orten tre gånger, första gången tio och tredje gången sist fyra månader, innan den dag inträffar. Styrkes inför rätten, att de borgenärer, vilka hos rätten bestritt ansökningen, blivit till fullo förnöjda för sina fordringar eller medgivit grundfondens nedsättning eller att säkerhet, som av rätten godkännes, ställts för deras fordringar, varde ansökningen bifallen.

Innefattar beslut om grundfondens nedsättning tillika föreskrift om motsvarande belopps avsättning till reservfonden, skall grundfonden anses nedsatt, då beslutet om nedsättningen blivit registrerat; dock må vinstutdelning icke äga rum, förrän rättens tillstånd därtill erhållits eller grundfonden enligt verkställd registrering ökats med ett mot nedsättningen svarande belopp. Ansökan om rättens tillstånd till vinstutdelning skall vara åtföljd av bevis, att beslutet om nedsättningen blivit registrerat. Rätten utfärde kallelse å bolagets borgenärer, med föreläggande för den, som vill bestrida ansökningen, att sist *före klockan tolv* å viss dag *näst efter* tre månader skriftligen hos rätten göra anmälan därom vid äventyr, att han eljest anses hava medgivit an-

(Föreslagen lydelse:)

den, som vill bestrida ansökningen, att sist å viss dag, *sedan* ett år *förflutit*, skriftligen hos rätten göra anmälan därom vid äventyr, att han eljest anses hava medgivit ansökningen. Kallelsen varde i rättens kansli anslagen ett år före inställelsedagen samt kungjord i allmänna tidningarna och minst en tidning i orten tre gånger, första gången tio och tredje gången sist fyra månader, innan den dag inträffar. Styrkes inför rätten, att de borgenärer, vilka hos rätten bestritt ansökningen, blivit till fullo förnöjda för sina fordringar eller medgivit grundfondens nedsättning eller att säkerhet, som av rätten godkännes, ställts för deras fordringar, varde ansökningen bifallen.

Innefattar beslut om grundfondens nedsättning tillika föreskrift om motsvarande belopps avsättning till reservfonden, skall grundfonden anses nedsatt, då beslutet om nedsättningen blivit registrerat; dock må vinstutdelning icke äga rum, förrän rättens tillstånd därtill erhållits eller grundfonden enligt verkställd registrering ökats med ett mot nedsättningen svarande belopp. Ansökan om rättens tillstånd till vinstutdelning skall vara åtföljd av bevis, att beslutet om nedsättningen blivit registrerat. Rätten utfärde kallelse å bolagets borgenärer, med föreläggande för den, som vill bestrida ansökningen, att sist å viss dag, *sedan* tre månader *förflutit*, skriftligen hos rätten göra anmälan därom vid äventyr, att han eljest anses hava medgivit ansökningen.

(Gällande lydelse:)

(Föreslagen lydelse:)

sökningen. Har bolagets styrelse sitt säte å landet och äskas ej urtima ting, då må inställelsen utsättas till det lagtima ting, som infaller näst efter tre månader. Kallelsen varde å rättens dörr anslagen tre månader före inställelsedagen samt kungjord i allmänna tidningarna och minst en tidning i orten tre gånger, första gången två månader och tredje gången sist en månad, innan den dag inträffar. Styrkes inför rätten, att de borgenärer, vilka hos rätten bestritt ansökningen, blivit till fullo förnöjda för sina fordringar eller medgivit vinstutdelning eller att säkerhet, som av rätten godkännes, ställts för deras fordringar, varde ansökningen bifallen.

Kallelsen varde i rättens kansli anslagen tre månader före inställelsedagen samt kungjord i allmänna tidningarna och minst en tidning i orten tre gånger, första gången två månader och tredje gången sist en månad, innan den dag inträffar. Styrkes inför rätten, att de borgenärer, vilka hos rätten bestritt ansökningen, blivit till fullo förnöjda för sina fordringar eller medgivit vinstutdelning eller att säkerhet, som av rätten godkännes, ställts för deras fordringar, varde ansökningen bifallen.

Rättens beslut — — — anmälan för registrering.

Nedsättning av — — — nedsättning medgivits.

Har till — — — påskrift därom.

Har pensions- eller — — — för fordringen.

88 §.

Menar styrelsen — — — beslutet förlorad.

Vill styrelsen anhängiggöra klandertalan, vare lag, som i 64 § 2 mom. sägs; dock skall styrelsens rätt till talan anses bevarad, om den där omnämnda stämman inom ovan i denna paragraf stadgad tid blivit utlyst att hållas så snart det med iakttagande av föreskriven kallelsetid kan ske.

Har klandertalan anhängiggjorts äge domstolen, när skäl därtill förekommer, att, innan slutligt utslag i målet meddelas, förordna, att klandrade beslutet ej må verkställas. Om förordnandet skall, där klandrade beslutet är av beskaffenhet, att det bör registreras, underrättelse ofördröjligen genom rättens eller domarens försorg avsändas för registrering.

Domstols utslag, varigenom bolagsstämmobeslut upphävts eller ändrats, gälle jämväl för de aktieägare, som ej instämt klandertalan.

Denna lag skall träda i kraft den 1 januari 1948; därvid gälle i tillämpliga delar vad i lagen om införande av nya rättegångsbalken finnes föreskrivet.

4) L a g

angående ändring i lagen den 25 maj 1917 (nr 257) om försäkringsrörelse.

Häri genom förordnas, att 86, 116, 185 och 211 §§ lagen den 25 maj 1917 om försäkringsrörelse skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

(Gällande lydelse:)

(Föreslagen lydelse:)

86 §.

Menar styrelsen — — — beslutet förlorad.

Vill styrelsen anhängiggöra klandertalan, vare lag, som i 60 § 2 mom. sägs; dock skall styrelsens rätt till talan anses bevarad, om den där omförmälda stämman inom ovan i denna paragraf stadgad tid blivit utlyst att hållas så snart det med iakttagande av föreskriven kallelsetid kan ske.

Har klandertalan anhängiggjorts, äge domstolen, när skäl därtill förekommer, att, innan slutligt utslag i målet meddelas, förordna, att klandrade beslutet ej må verkställas. Om förordnandet skall, där klandrade beslutet är av beskaffenhet, att det bör registreras, underrättelse ofördröjligen genom rättens eller domarens försorg avsändas för registrering.

Domstols utslag, varigenom bolagsstämmobeslut upphävts eller ändrats, gälle jämväl för de aktieägare, som ej instämt klandertalan.

116 §.

Innehåller bolagsordningen förbehåll, att tvister mellan bolaget och styrelsen eller ledamot därav eller aktieägare skola hänskjutas till avgörande av en eller flera skiljemän, äge det förbehåll samma verkan, som tillkommer skiljeavtal; och gälle om påkallande av förbehållets tillämpning vad om stämning i denna lag finnes stadgat.

Innehåller bolagsordningen förbehåll, att tvister mellan bolaget och styrelsen eller ledamot därav eller aktieägare skola hänskjutas till avgörande av en eller flera skiljemän, äge det förbehåll samma verkan, som tillkommer skiljeavtal. Om påkallande av förbehållets tillämpning gälle vad om stämning i denna lag finnes stadgat; där styrelsen vill föra klandertalan mot bolagsstämmobeslut, skall styrelsens rätt till talan anses bevarad, om den i 60 § 2 mom. omförmälda stämman blivit inom den i 86 § 1 mom. stadgade tiden utlyst att hållas så snart det med iakttagande av föreskriven kallelsetid kan ske.

(Gällande lydelse:)

(Föreslagen lydelse:)

185 §.

Menar styrelsen — — — beslutet förlorad.

Vill styrelsen anhängiggöra klandertalan, vare lag, som i 161 § 2 mom. sägs; dock skall styrelsens rätt till talan anses bevarad, om den där omförmälda stämman inom ovan i denna paragraf stadgad tid blivit utlyst att hållas så snart det med iakttagande av föreskriven kallelsetid kan ske.

Har klandertalan anhängiggjorts, äge domstolen, när skäl därtill förekommer, att, innan slutligt utslag i målet meddelas, förordna, att klandrade beslutet ej må verkställas. Om förordnandet skall, där klandrade beslutet är av beskaffenhet, att det bör registreras, underrättelse ofördröjligen genom rättens eller domarens försorg avsändas för registrering.

Domstols utslag, varigenom bolagsstämmobeslut upphävts eller ändrats, gälle jämväl för delägare eller röstberättigad, som ej är delägare, ändå att han icke instämt klandertalan.

211 §.

Innehåller bolagsordningen förbehåll, att tvister mellan bolaget och styrelsen eller ledamot därav eller delägare eller röstberättigad, som ej är delägare, skola hänskjutas till avgörande av en eller flera skiljemän, äge det förbehåll samma verkan, som tillkommer skiljeavtal; och gälle om påkallande av förbehållets tillämpning vad om stämning i denna lag finnes stadgat.

Innehåller bolagsordningen förbehåll, att tvister mellan bolaget och styrelsen eller ledamot därav eller delägare eller röstberättigad, som ej är delägare, skola hänskjutas till avgörande av en eller flera skiljemän, äge det förbehåll samma verkan, som tillkommer skiljeavtal. Om påkallande av förbehållets tillämpning gälle vad om stämning i denna lag finnes stadgat; där styrelsen vill föra klandertalan mot bolagsstämmobeslut, skall styrelsens rätt till talan anses bevarad, om den i 161 § 2 mom. omförmälda stämman blivit inom den i 185 § 1 mom. stadgade tiden utlyst att hållas så snart det med iakttagande av föreskriven kallelsetid kan ske.

Denna lag skall träda i kraft den 1 januari 1948; därvid gälle i tillämpliga delar vad i lagen om införande av nya rättegångsbalken finnes föreskrivet.

---

5) L a g

angående ändrad lydelse av 45 och 84 §§ lagen den 24 mars 1938 (nr 96)
om understödsföreningar.

Härigenom förordnas, att 45 och 84 §§ lagen den 24 mars 1938 om understödsföreningar skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

(Gällande lydelse:)

(Föreslagen lydelse:)

45 §.

Menar styrelsen — — — beslutet förlorad.

Vill styrelsen anhängiggöra klandertalan, vare lag som i 26 § andra stycket sägs; dock skall styrelsens rätt till talan anses bevarad, om det där omförmälda föreningssammanträdet blivit inom ovan i denna paragraf stadgad tid utlyst att hållas så snart det med iakttagande av föreskriven kallelsetid kan ske.

Har klandertalan anhängiggjorts, äge domstolen, när skäl därtill förekommer, att, innan slutligt utslag i målet meddelas, förordna, att klandrade beslut ej må verkställas. Om förordnandet skall, där klandrade beslutet är av beskaffenhet att det bör registreras, underrättelse ofördröjligen genom rättens eller domarens försorg avsändas för registrering.

Domstols utslag, varigenom understödsförenings beslut upphävts eller ändrats, gälle jämväl för de medlemmar, som ej instämt klandertalan.

84 §.

Innehålla understödsförenings stadgar förbehåll, att tvister mellan föreningen och styrelsen eller ledamot därav eller föreningsmedlem eller annan understödsberättigad skola hänskjutas till avgörande av en eller flera skiljemän, äge det förbehåll samma verkan, som tillkommer skiljeavtal; och gälle om påkallande av förbehållets tillämpning vad om stämning i 26 § finnes stadgat.

Innehålla understödsförenings stadgar förbehåll, att tvister mellan föreningen och styrelsen eller ledamot därav eller föreningsmedlem eller annan understödsberättigad skola hänskjutas till avgörande av en eller flera skiljemän, äge det förbehåll samma verkan, som tillkommer skiljeavtal. Om påkallande av förbehållets tillämpning gälle vad om stämning i 26 § finnes stadgat; där styrelsen vill föra klandertalan mot föreningsbeslut, skall styrelsens rätt till talan anses bevarad, om det där omförmälda föreningssammanträdet blivit inom den i 45 § första stycket stadgade ti-

*(Gällande lydelse:)**(Föreslagen lydelse:)*

den utlyst att hållas så snart det med iakttagande av föreskriven kallelsetid kan ske.

Denna lag skall träda i kraft den 1 januari 1948; därvid gälla i tillämpliga delar vad i lagen om införande av nya rättegångsbalken finnes föreskrivet.

---

6) Lag

angående ändrad lydelse av 61 § lagen den 19 juni 1919 (nr 426) om flottning i allmän flottled.

Härigenom förordnas, att 61 § lagen den 19 juni 1919 om flottning i allmän flottled skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

*(Gällande lydelse:)**(Föreslagen lydelse:)*

61 §.

Förmenar enskild — — — gjorda debiteringen.

Menar styrelsen — — — beslutet förlorat.

Vill styrelsen anhängiggöra klandertalan, vare lag som i 46 § andra stycket sägs; dock skall styrelsens rätt till talan anses bevarad, om den där omförmälda flottningsstämman blivit inom ovan i denna paragraf stadgad tid utlyst att hållas så snart det med iakttagande av föreskriven kallelsetid kan ske.

Har klandertalan anhängiggjorts, äge domstolen, när skäl därtill förekommer, att, innan slutligt utslag i målet meddelas, förordna, att klandrade beslutet ej må verkställas.

Domstols utslag, varigenom föreningsbeslut upphävts eller ändrats, gälla jämväl för dem, som ej instämt klandertalan.

Denna lag skall träda i kraft den 1 januari 1948; därvid gälla i tillämpliga delar vad i lagen om införande av nya rättegångsbalken finnes föreskrivet.

Till grund för de genom propositionen framlagda lagförslagen, vilka äro föranledda av nya rättegångsbalken, ligga av processlagberedningen i betänkande den 17 mars 1944 (SOU 1944: 9 och 10) framlagda lagförslag. I betänkandet hade upptagits ett förslag till lag angående ändring i lagen den 12 augusti 1910 om aktiebolag. Som emellertid nämnda lag i allt väsentligt kommer att upphöra att gälla genom 1944 års aktiebolagslags ikraftträdande den 1 januari 1948, d. v. s. samtidigt med ikraftträdandet av nya rättegångsbalken, erfordras icke någon åtgärd i fråga om 1910 års aktiebolagslag. Inom justitiedepartementet ha i stället utarbetats erforderliga ändringar i 1944 års aktiebolagslag. — Lagrådet har den 19 juni 1946 avgivit yttrande över lagförslagen. De erinringar, som vid lagrådsgranskningen framställts, ha beaktats i propositionen. — Beträffande motiveringen till lagförslagen hänvisas till förenämnda betänkande och proposition. Innebörden av de genom propositionen föreslagna lagändringarna framgår av den inom utskottet upprättade sammanställningen av lagarna i gällande och föreslagen lydelse.

Utskottet.

Utskottet har vid sin granskning av de genom propositionen framlagda lagförslagen icke funnit anledning till erinran mot desamma och får alltså hemställa,

att förevarande proposition, nr 313, måtte av riksdagen bifallas.

Stockholm den 19 november 1946.

På första lagutskottets vägnar:

K. SCHLYTER.

Vid detta ärendes behandling ha närvarit

från första kammaren: herrar *Schlyter*, *Ewerlöf*, *Ahlkvist*, *Krügel*, *Löthner*, *Lodenius*, *William Ohlsson* och *Annér*;

från andra kammaren: herr *Werner*, fru *Gustafson*, herrar *Landgren*, *Gustafsson* i *Lekåsa* och *Rylander*, fröken *Öberg*, herrar *Johansson* i *Stockholm** och *Jonsson* i *Skutskär*.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.